

[Arne Bjerregaard.]

Når man nu får en plan som denne her, som jeg stadig væk synes er udmærket i sine intentioner, så er der en ting, jeg ønsker at gøre opmærksom på, og det er, at man i de enkelte kommuner undertiden ikke har den fornødne ekspertise og sådan set mange gange ønsker selv at være ekspert på området. Det bevirker, at man mange gange sådan set ikke har nogen mulighed for at komme igennem med sine ønsker, fordi man ikke har den fornødne ekspertise, og derfor vil jeg nok en gang advare kommunerne og de folkevalgte imod eksperterne. Jeg tilhører dem selv på et enkelt område. Jeg mener, eksperterne er udmærkede, men eksperterne skal udfylde de rammer, som vi stikker ud, også på det lokale plan. Hvis vi ikke følger lovens ånd i dette, risikerer vi blot, at befolkningen ude omkring i kommunerne giver op over for denne planlægningsdille, som jeg har hørt man kalder det visse steder, og siger: nå ja, lad dem bestemme, de ønsker dette. Derfor må vi endnu mere, end vi gør i øjeblikket, informere borgerne om, at her ligger et forslag, som netop lægger det ud til dem, og spørge: vil I være med til at bestemme jeres eget miljø? Det er for mig noget særdeles væsentligt i det, der her er fremlagt.

Jeg ved ikke, hvordan man stiller sig til planlægning i de store byer, det er så mange år siden, jeg har været der, men i al fald i landområderne og i de mindre byer har man en modvilje imod planlægning. Man har en fornemmelse af, at det er noget, som skal diktere nogen noget, i stedet for at sige, at en planlægning er nødvendig for, at vi får en heldig udvikling af dette samfund såvel på det landskabelige som på det menneskelige plan. Men det kræver igen en oplysning ude i befolkningen, og den synes jeg stadig væk det har skortet på. Derfor kunne jeg ønske, når man nu fremsætter dette lovforslag, at det får nogen mulighed for at blive debatteret ude i samfundene, og jeg mener, vi som folkevalgte herinde i al fald har ansvar for over for befolkningen, at den kommer til at debattere det lovforslag, som her ligger.

Alle de planer, som man har fremlagt, vil jeg postulere at befolkningen ikke er bekendt med, fordi de ikke er kommet til deres kundskab på en, hvad skal vi sige, populær måde. Det er stadig væk i embeds-

mændenes, i eksperternes, regie. Man har ikke forstået hele vor landsplan- og egnsudviklingslovgivning, man har ikke forstået by- og landzoneloven, man har ikke forstået saneringsloven, landsbyggeloven og skovloven, naturfredningsloven osv. Alle disse love, som hver for sig sådan set er udmærkede, er ganske ukendte ude i befolkningen, og så snart den støder imod dem, føler den det som et overgreb mod dens demokratiske rettigheder.

Jeg mener, vi med dette lovforslag — det vil jeg sige for fjerde gang — tilgodeser mangt og meget af det, som jeg har ønsket. Ja, nu har jeg et mægtig langt foredrag her fra tidligere, det skal jeg springe over, kan jeg se, men lad mig sige, at hele den indstilling, som ligger heri, kræver, at vi får en omlægning af hele vores tankegang i dette samfund med hensyn til planlægning.

Det, der er væsentligt, er, at vi i planlægningen sådan set vokser imod hinanden, samtidig med at vi bliver friere mennesker, som finder vores identitet, fordi vi skaber et miljø, som netop mennesker kan leve med hinanden i. Og derfor mener jeg også, at man ikke skal være så bange for at slide på vores naturressourcer. Man er så ivrig efter at sige: her er et område, som skal ligge hen — det kommer vi også til under fredningsdebatten — hvor man bare skal se med øjet, et område, man ikke skal leve i. Jeg kommer oppe fra det nordlige Jylland, og enhver fra andre steder regner med, at når man kommer derop, så kan man få lov at se os med spidsnæsede træsko og alt det her, hvor man bevarer noget, som ikke er i virkeligheden. Hvorfor skal mennesker ikke have lov til også at leve i dette område, ikke bare se området? Derfor må der i dette her også indføres, at vi må udbygge vores egnsudviklingslov ganske betydeligt, fordi mennesker skal have lov til at leve også i disse områder, som er rekreative.

Undskyld, min taletid er udløbet.

Må jeg til sidst sige den korte bemærkning, at jeg tror, at dette lovforslag, hvis man fortolker det ret, kan hjælpe med til, at vi lever bedre med hinanden i dette samfund. Og så er der endelig ekspropriationsbestemmelsen i § 31, som jeg gerne vil have en nærmere forklaring på af miljøministeren, hvis det er muligt.